

Τι συμβολίζουν τα πιο γνωστά ελληνικά χριστουγεννιάτικα έθιμα

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ από Μαρία Κωνσταντοπούλου | 24 Δεκ 2018

Μπορεί οι εορτασμοί των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς να έχουν... εξευρωπαϊστεί, όμως η ελληνική παράδοση είναι γεμάτη γιορτινά έθιμα, κάποια από τα οποία διατηρούμε μέχρι και σήμερα. Το στολισμένο караβάκι, το σπάσιμο του ροδιού, η κοπή της βασιλόπιτας μπορεί να μας είναι γνωστά όμως στην ουσία δεν ξέρουμε τον συμβολισμό τους. Έχετε αναρωτηθεί ποτέ από πού προήλθαν και τι πραγματικά σημαίνουν;

Το χριστουγεννιάτικο караβάκι

Όσο περίεργο κι αν ακούγεται, το χριστουγεννιάτικο δέντρο είναι ένα ξενόφερτο έθιμο που ήρθε στην Ελλάδα από την εποχή του Όθωνα. Στα ελληνικά σπίτια, όμως, άρχισε να μπαίνει πολύ αργότερα. Μέχρι τότε, το παραδοσιακό στολισμένο караβάκι ήταν αυτό που στόλιζαν οι Έλληνες τις γιορτές. Πώς προέκυψε όμως; [Σύμφωνα με το Κέντρο Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας](#), ως κατ' εξοχήν ναυτικός λαός, το караβάκι των Χριστουγέννων συνηθιζόταν σε παραθαλάσσιες περιοχές. Όταν τα παιδιά έλεγαν τα κάλαντα, το έπαιρναν μαζί τους και οι νοικοκυρές το γέμιζαν με κουραμπιέδες και άλλα παραδοσιακά γλυκά για να τα φιλέψουν. Το караβάκι, όμως, αν και πολύ όμορφο και ιδιαίτερο, ταυτίστηκε με τον χωρισμό των ναυτικών από τις οικογένειές τους και άφηνε μια γλυκόπικρη αίσθηση. Σταδιακά, το δέντρο, ως σύμβολο ζωής... κέρδισε και εκτόπισε το ελληνικό караβάκι το οποίο σιγά-σιγά ξεχάστηκε.

Το σπάσιμο του ροδιού

Με το που έρθει ο καινούριος χρόνος, το σπάσιμο του ροδιού είναι η πρώτη κίνηση που κάνουμε για να είναι καλότυχο το σπίτι μας. Πώς συνδέθηκε όμως το ρόδι με αυτό το έθιμο; Το συγκεκριμένο φρούτο συμβόλιζε πάντα την ευφορία και τη γονιμότητα. Ο λόγος που το σπάμε είναι για να διασκορπιστούν οι σπόροι και η καλοτυχία του στην οικογένεια και το σπίτι μας. Συνηθιζόταν μάλιστα να το δίνουν στα παιδιά για ακόμα περισσότερη τύχη λόγω της αθωότητάς τους. Μας αρέσει πολύ αυτό το έθιμο και το τηρούμε ακόμα, όμως καλού- κακού εσείς βάλτε το ρόδι σε μια πλαστική σακούλα όταν το σπάσετε- δεν χρειάζεται να έχετε να καθαρίζετε και αυτό τις χριστουγεννιάτικες διακοπές!

Το χριστόψωμο

Έχουμε συνδέσει τα Χριστούγεννα με τους κουραμπιέδες, τα μελομακάρωνα, τις δίπλες και τη βασιλόπιτα. Όμως, παλιά οι νοικοκυρές συνήθιζαν να φτιάχνουν το παραδοσιακό χριστόψωμο τις παραμονές των Χριστουγέννων. Η διαφορά με το κλασικό ψωμί ήταν το

σχήμα του (ήταν στρογγυλό) και τα σχέδιά του. Εκτός από τον σταυρό από ζυμάρι που κοσμούσε το ψωμί στη μέση, οι γυναίκες το διακοσμούσαν με διάφορα σχέδια και φυσικά το αφιέρωναν στη γέννηση του Χριστού.

Η βασιλόπιτα

Από έδεσμα σε έδεσμα σας πάμε! Σύμφωνα με την παράδοση, υπεύθυνος για την βασιλόπιτα ήταν ο γνωστός σε όλους μας Μέγας Βασίλειος από την Καισαρεία ο οποίος βρήκε ένα τέχνασμα για να μοιράσει χρήματα στους φτωχούς: έκρυψε νομίσματα μέσα σε πίτες και τους τις προσέφερε. Έτσι, λοιπόν, εξηγείται και το φλουρί που βάζουμε ακόμα μέσα για να κερδίσει ο ένας και μοναδικός τυχερός. Μπορεί να την έχουμε συνηθίσει σαν γλυκό και να την απολαμβάνουμε από το πρωί της Πρωτοχρονιάς (φυσικά αν έχει περισσέψει από το βράδυ) με τον καφέ μας, όμως σε κάποια μέρη της Ελλάδας και κυρίως στη Θεσσαλία και τη Μακεδονία είναι κρεατόπιτα ή τυρόπιτα. Μήπως να δοκιμάσουμε την αλμυρή εκδοχή της φέτος;

Η φωτιά που καίει μέχρι τα Φώτα

Το έθιμο αυτό είναι αφιερωμένο στους καλικάντζαρους, οι οποίοι σύμφωνα με τον μύθο ζουν στα έγκατα της γης και την πριονίζουν! Τις μέρες των Χριστουγέννων, όμως, ανεβαίνουν στη γη για να ξεκουραστούν και για να μας... ταλαιπωρήσουν. Το έθιμο αυτό θέλει τη φωτιά να μένει αναμμένη από τις 24 Δεκεμβρίου μέχρι τις 6 Ιανουαρίου (την ημέρα της γιορτής των Φώτων), έτσι ώστε οι καλικάντζαροι να μένουν μακριά γιατί... την φοβούνται.

Το ράντισμα με κολόνια

Ίσως είναι λιγότερο γνωστό το έθιμο της κολόνιας όμως συνηθιζόταν στα Επτάνησα. Όπως διαβάζουμε στο in2life.gr, οι νέοι την παραμονή της Πρωτοχρονιάς ξεχύνονταν στους δρόμους και ράντιζαν ο ένας τον άλλο με κολόνια ενώ εύχονταν «καλή αποκοπή», που σήμαινε «με το καλό να αποχωριστείς τον παλιό χρόνο», αφήνοντας πίσω τα κακά και περιμένοντας τα καινούρια!

*Με πληροφορίες από In2life.gr και kentrolaografias.gr